

Besluit

Variabel gebruikstarief elektriciteit 1 juli 2023

Ons kenmerk : ACM/UIT/599149
Zaaknummer : ACM/23/181650
Datum : 8 juni 2023

Beschikking tot vaststelling van het maximale variabele gebruikstarief van elektriciteit per 1 juli 2023 voor:

Water en Energiebedrijf Bonaire N.V.

Vaststelling door de Autoriteit Consument en Markt van het maximale variabele gebruikstarief van elektriciteit zoals bedoeld in artikel 3.14, eerste lid, tweede lid onder c en zesde lid en artikel 3.17, derde lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.

Inhoud

1.	Inleiding en leeswijzer	3
2.	Context van dit besluit	4
3.	Samenhang met andere besluiten	5
4.	Vaststelling van het variabele gebruikstarief van elektriciteit	6
5.	Dictum	8
	Bijlage 1: Overzicht bedragen	9
	Bijlage 2: Berekening variabel gebruikstarief elektriciteit	10

1. Inleiding en leeswijzer

1. Met deze tarievenbeschikking geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) uitvoering aan artikel 3.14, eerste lid, tweede lid onder c en zesde lid en artikel 3.17, derde lid van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.¹ Op basis van deze artikelen moet de ACM het variabele gebruikstarief van elektriciteit vaststellen dat de distributeur ten hoogste zal berekenen aan de afnemers voor de distributie van elektriciteit. Dat tarief kan per 1 januari en 1 juli van ieder kalenderjaar worden vastgesteld.
2. Water en Energiebedrijf Bonaire N.V. (hierna: WEB) is distributeur en producent van elektriciteit op Bonaire.
3. In deze beschikking stelt de ACM het variabele gebruikstarief vast dat WEB vanaf 1 juli 2023 ten hoogste voor de distributie van elektriciteit zal hanteren. Daar waar de ACM in deze beschikking de formulering 'maximale tarief' of 'maximumtarief' hanteert, bedoelt de ACM het tarief dat WEB ten hoogste mag hanteren.
4. Deze beschikking bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 geeft de context van deze beschikking. Hoofdstuk 3 bevat de samenhang met andere besluiten en beschikkingen. In hoofdstuk 4 zijn achtereenvolgens de kosten, de inkomsten en het maximale variabele gebruikstarief van elektriciteit vastgesteld. Deze beschikking bevat daarnaast twee bijlagen, te weten een overzicht van de belangrijkste berekende bedragen (Bijlage 1) en het Excelbestand 'Berekening variabel gebruikstarief elektriciteit WEB per 1 juli 2023' (Bijlage 2). Bijlage 2 wordt gepubliceerd op de website van de ACM (www.acm.nl) en vormt een integraal onderdeel van de beschikking.
5. Deze beschikking treedt in werking op 1 juli 2023.

---

¹ Wet van 23 maart 2016, houdende regels met betrekking tot de productie en de distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet elektriciteit en drinkwater BES), *Stb.* 2016, 142.

2. Context van dit besluit

6. De Wet elektriciteit en drinkwater BES heeft als doel te voorzien in een betrouwbare, duurzame en betaalbare elektriciteits- en drinkwatervoorziening op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.² Een middel om dit te bereiken is tariefregulering.
7. Op basis van artikel 2.5, eerste lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES heeft de ACM tot taak, voor zover hier van belang, om per 1 januari van ieder jaar een maximale productieprijs voor elektriciteit vast te stellen. De productieprijs brengt de producent bij de distributeur in rekening. Op basis van artikel 2.5, derde lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES geldt dat de energiekosten (lees: brandstofkosten) als maandelijks te variëren onderdeel van de productieprijs worden vastgesteld.
8. Op basis van artikel 3.14 eerste lid, tweede lid onder c en zesde lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES moet de ACM het variabele gebruikstarief van elektriciteit vaststellen dat de distributeur ten hoogste zal berekenen aan de afnemers voor de distributie van elektriciteit. Dat tarief kan per 1 januari en 1 juli van ieder kalenderjaar worden vastgesteld.
9. De wettelijke mogelijkheid tot aanpassing van het variabele gebruikstarief van elektriciteit per 1 juli van een kalenderjaar houdt verband met de ontwikkelingen in de brandstofkosten, als onderdeel van de hiervoor genoemde productieprijs. Stijgen (of dalen) de brandstofkosten, dan stijgt (of daalt) de productieprijs van elektriciteit. De producent kan die kostenontwikkeling op grond van artikel 2.5, derde lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES maandelijks doorberekenen aan de distributeur. De distributeur kan die kostenontwikkeling op grond van artikel 3.14, zesde lid, tweemaal per jaar in de tarieven voor de afnemer verwerken (per 1 januari en per 1 juli).
10. Dit betekent dat een distributeur, in geval van gestegen brandstofkosten, gedurende enkele maanden die kosten zal moeten voorfinancieren voordat de afnemer die kosten gaat dragen. In geval van gedaalde brandstofkosten is het de afnemer die enige maanden zal moeten wachten voordat die daling van kosten in het variabele gebruikstarief is verwerkt.
11. Met dit besluit stelt de ACM het variabele gebruikstarief vast van elektriciteit dat WEB vanaf 1 juli 2023 ten hoogste voor de distributie van elektriciteit zal hanteren. Voor WEB gaat het zowel om het variabele gebruikstarief als om het bijzonder variabel gebruikstarief (ook wel 'pagabon-tarief' genoemd).

---

² Kamerstukken II, 2014-15, 34089, 3, p. 1.

3. Samenhang met andere besluiten

12. Jaarlijks stelt de ACM de kostendeekkende (maximum) productieprijs vast die een producent van elektriciteit in rekening mag brengen bij een distributeur van elektriciteit. De ACM stelt ook de kostendeekkende (maximum) gebruikstarieven vast die een distributeur bij afnemers in rekening mag brengen.
13. Voor de productieprijs van elektriciteit en het variabele gebruikstarief elektriciteit van 2023 voor WEB, heeft de ACM de volgende besluiten vastgesteld:
  - Beschikking d.d. 15 december 2022 tot vaststelling van de maximale productieprijs van elektriciteit voor het kalenderjaar 2023 voor ContourGlobal Bonaire B.V. (hierna: ContourGlobal) (kenmerk: ACM/UIT/588980, zaaknummer ACM/22/176895).
  - Beschikking d.d. 15 december 2022 tot vaststelling van de maximale productieprijs van elektriciteit voor het kalenderjaar 2023 voor WEB (kenmerk: ACM/UIT/589133, zaaknummer ACM/22/176892).
  - Beschikking d.d. 15 december 2022 tot vaststelling van de maximale gebruikstarieven van elektriciteit per 1 januari 2023 voor WEB (kenmerk: ACM/UIT/589129, zaaknummer ACM/22/176892).

Het proces tot de aanpassing van het variabele gebruikstarief van elektriciteit

14. Volgens artikel 2.1, vijfde lid, van de Ministeriële regeling elektriciteit en drinkwater BES, moet een distributeur drie maanden voor de beoogde ingangsdatum van een wijziging van de tarieven, een voorstel daartoe indienen bij de ACM.
15. In de toelichting bij artikel 2.1, lid van de Ministeriële regeling elektriciteit en drinkwater BES heeft de wetgever overwogen dat artikel 2.5, derde lid van de Wet elektriciteit en drinkwater BES de mogelijkheid biedt om de energiekosten als maandelijks te variëren onderdeel van de productieprijs vast te leggen. Voor dat onderdeel van de productieprijs geldt aldus geen termijn van drie maanden voor het indienen van een productieprijsvoorstel.
16. Hoewel artikel 2.5, derde lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES betrekking heeft op de productieprijs van elektriciteit, ziet de ACM geen grond om in geval van aanpassing van het variabel gebruikstarief, vanwege ontwikkelingen in de brandstofkosten, toepassing te geven aan de hiervoor genoemde termijn van drie maanden.
17. Bepalend hiervoor is ook de bedoeling van de wetgever bij artikel 3.14, zesde lid, Wet elektriciteit en drinkwater BES te weten om rekening te houden met de ontwikkeling van de brandstofkosten als gevolg van de mondiale ontwikkeling van de olieprijs. Die bedoeling van de wetgever brengt volgens de ACM met zich mee dat bij de aanpassing van het variabele gebruikstarief de meest recente (lees: actuele) brandstofkosten als uitgangspunt genomen worden. Het (strikt) vasthouden door de ACM aan een termijn van drie maanden voor het indienen van bedoeld tariefvoorstel door een distributeur, zou afbreuk doen aan de gewenste actualiteit van de gemaakte brandstofkosten.
18. De ACM zal daarom bij de halfjaarlijkse aanpassing van het variabele gebruikstarief voor elektriciteit, de distributeur niet houden aan het indienen van een tarievenvoorstel drie maanden voor de datum van 1 juli 2023.
19. De ACM heeft WEB het concept-rekenmodel toegestuurd op 30 mei 2023 waarna WEB in de gelegenheid is gesteld op het concept-rekenmodel te reageren. WEB heeft op 30 mei 2023 een reactie gegeven op het concept rekenmodel. De ACM heeft deze reactie betrokken bij vaststelling van het definitieve rekenmodel.

4. Vaststelling van het variabele gebruikstarief van elektriciteit

20. De ACM past het variabele gebruikstarief per 1 juli 2023 aan vanwege gewijzigde brandstofkosten. De ACM beschrijft eerst welk deel van het variabele gebruikstarief bestaat uit de brandstofkosten. Daarna lichten we toe uit welke twee onderdelen de aanpassing per 1 juli 2023 bestaat.

Brandstofkosten als onderdeel van het variabele gebruikstarief

21. Het variabele gebruikstarief heeft de ACM vastgesteld door de gewogen gemiddelde productieprijs van WEB en ContourGlobal te verhogen met de kosten van netverliezen. Op die manier betaalt de afnemer met het variabele gebruikstarief per kWh de kosten die distributeur WEB heeft voor de inkoop van elektriciteit per kWh bij ContourGlobal en bij producent WEB.
22. De brandstofkosten zijn onderdeel van de productieprijs van ContourGlobal en zijn afzonderlijk vastgesteld in de productieprijsbeschikking door middel van de brandstofcomponent. WEB produceert met ingang van november 2019 niet langer met brandstof, hierdoor is voor WEB geen brandstofcomponent meer van toepassing. De brandstofcomponent wordt vastgesteld op basis van een formule, die rekening houdt met de brandstofprijs op de meest recente brandstoffactuur. De producent actualiseert de brandstofcomponent maandelijks op basis van de brandstofprijs op de dan meest recente brandstoffactuur. In de meeste gevallen betreft dit de factuur van de maand T-2. De productieprijs van ContourGlobal voor de maand maart is dus in beginsel gebaseerd op de brandstofprijs in de maand januari.
23. Er zit dus een verschil tussen enerzijds de brandstofcomponent van de productieprijs die distributeur WEB maandelijks aan producent ContourGlobal betaalt en anderzijds het brandstofdeel dat de distributeur WEB via het variabele gebruikstarief bij afnemers in rekening brengt.

De berekeningswijze van de aanpassing van het variabele gebruikstarief

24. De aanpassing van het variabele gebruikstarief bestaat uit twee onderdelen:
- 1) De verrekening (nacalculatie) over het verleden van de verschillen tussen enerzijds de werkelijke brandstofcomponent die de producent via de productieprijs maandelijks in rekening heeft gebracht bij de distributeur en anderzijds het door de ACM geschatte brandstofdeel in het variabele gebruikstarief;
  - 2) Het aanpassen van de schatting van de brandstofcomponent van de productieprijs in het variabele gebruikstarief per 1 juli 2023 op basis van de meest recente brandstofprijs.

Eerste onderdeel: Verrekening (nacalculatie)

25. De ACM verrekent in dit besluit de ontwikkelingen in de brandstofkosten die zijn opgetreden in de periode sinds de vorige verrekening die liep tot en met oktober 2022. De eerste maand waarvoor de ACM de ontwikkelingen verrekent is dan ook november 2022.
26. De ACM verrekent de verschillen tot en met de maand april 2023. De ACM zal bij de vaststelling van het variabele gebruikstarief per 1 januari 2024 de nacalculatie uitvoeren vanaf de maand mei 2023.
27. De ACM berekent voor de maanden november 2022 tot en met april 2023 wat het verschil is tussen het in rekening gebrachte brandstofdeel in het variabele gebruikstarief en de maandelijks variërende brandstofcomponent als onderdeel van de productieprijs van ContourGlobal.³ Deze maandelijks verschillen vermenigvuldigt de ACM met de hoeveelheid elektriciteit die ContourGlobal en WEB in die maanden hebben geproduceerd. De uitkomst hiervan is het bedrag dat de ACM verrekent in het variabele gebruikstarief per 1 juli 2023. Bij de bedragen uit het jaar 2022 houdt de ACM hierbij rekening met het tijdseffect tussen het jaar waarop de correctie ziet en het jaar waarin de correctie plaatsvindt. Dit doet de ACM door correcties tussen jaren te corrigeren voor de inflatie en de tijdwaarde van geld,

³ De ACM hanteert voor WEB een brandstofcomponent van nul. Voor WEB bestaat geen verschil tussen de brandstofcomponent en de schatting daarvoor in het variabele gebruikstarief. Het aandeel van WEB in de totale productie per maand weegt de ACM wel mee in de berekening. De verhouding in productie door CGB en door WEB is namelijk wel bepalend voor de maandelijksse gewogen gemiddelde productieprijs waarmee WEB als distributeur geconfronteerd wordt.

---

door gebruik te maken van de wettelijke rente voor Caribisch Nederland.

Tweede onderdeel: Aanpassing op basis van meest recente brandstofprijzen

28. Als tweede onderdeel van de aanpassing van het variabele gebruikstarief per 1 juli 2023, schat de ACM het brandstofdeel van het variabele gebruikstarief opnieuw in. Dit doet de ACM door het variabele gebruikstarief te baseren op de productieprijs met de meest recente brandstofprijzen. Voor de inschatting van de brandstofcomponent vanaf 1 juli 2023 gaat de ACM, net zoals in het besluit waarin de ACM de tarieven per 1 januari 2023 heeft vastgesteld, uitsluitend uit van productie op basis van LSD (Diesel).

Conclusie

29. Deze twee onderdelen leiden op de volgende manier tot het aangepaste variabele gebruikstarief per 1 juli 2023. De ACM verrekenet verschillen uit het verleden door een afslag te rekenen op het variabele gebruikstarief. Deze afslag bestaat uit het totale te verrekenen bedrag, gedeeld door de ingeschatte hoeveelheid elektriciteit die WEB in de tweede helft van 2023 zal inkopen.
30. Deze afslag telt de ACM op bij de productieprijs, op basis van de meest recente brandstofprijzen. Vervolgens verrekenet de ACM de netverliezen om tot het variabele gebruikstarief te komen (conform de vaststelling van het variabele gebruikstarief per 1 januari 2023). Het bijzonder variabel gebruikstarief als bedoeld in artikel 3.17, derde lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES ('pagabon-tarief') berekent de ACM vervolgens op dezelfde manier als het pagabon-tarief per 1 januari 2023, met de aanpassing van het onderliggende variabele gebruikstarief.
31. Voor de gedetailleerde berekening verwijst de ACM naar het rekenmodel (Bijlage 2), dat onderdeel uitmaakt van deze beschikking. In Bijlage 1 bij deze beschikking zijn de belangrijkste berekende bedragen opgenomen.

5. Dictum

32. Op grond van artikel 3.14, eerste lid, tweede lid onder c, en zesde lid en artikel 3.17, derde lid van de Wet elektriciteit en drinkwater BES stelt de Autoriteit Consument en Markt het variabele gebruikstarief elektriciteit vast dat Water en Energiebedrijf Bonaire N.V. vanaf 1 juli 2023 ten hoogste bij afnemers in rekening zal brengen. Dat tarief bedraagt USD 0,3516 per kWh, en het pagabon-tarief bedraagt USD 0,5941 per kWh.
33. Van deze beschikking en de bijlagen daarbij wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts zal de Autoriteit Consument en Markt deze beschikking op haar internetpagina (www.acm.nl) publiceren.
34. Deze beschikking treedt in werking op 1 juli 2023.

Den Haag,
Datum: 8 juni 2023

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

mr. dr. M. Aelen
Teammanager Directie Energie

In beroep bij de rechter

Tegen deze beschikking kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen die rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen, beroep instellen bij het Gerecht uiterlijk binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking. Belanghebbenden die gevestigd zijn op Saba of op Sint Eustatius, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Sint Maarten. Het adres van die Griffie is: Frontstreet 58 (The Courthouse), Philipsburg, Sint Maarten. Belanghebbenden die gevestigd zijn op Bonaire, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Bonaire. Het adres van die Griffie is: Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje), Kralendijk, Bonaire.

(Eerst) In bezwaar bij de ACM is ook mogelijk

Natuurlijke personen en rechtspersonen, die door deze beschikkingen rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen, kunnen er ook voor kiezen eerst bezwaar te maken tegen deze beschikking. Een gemotiveerd bezwaarschrift kan worden ingediend bij de ACM uiterlijk binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking. Belanghebbenden kunnen hun bezwaarschrift per email indienen bij de ACM. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: procedurescn@acm.nl. De ACM zal een ontvangstbevestiging sturen. Als de indiener van het bezwaarschrift geen ontvangstbevestiging van de ACM ontvangt, dringt de ACM er op aan dat de indiener van het bezwaarschrift telefonisch contact opneemt met de ACM op:

+31 (0)70 722 23 13.

Bijlage 1: Overzicht bedragen

De ACM presenteert in deze bijlage een overzicht van de bedragen waarnaar in deze beschikking verwezen wordt in Hoofdstuk 4. De uitgebreide berekening heeft de ACM opgenomen in het rekenmodel (Bijlage 2).

Belangrijkste gegevens variabel gebruikstarief WEB per 1 juli 2023	Eenheid	Bedrag
Belangrijkste parameters		
Toegepaste wettelijke rente voor 2023	%	3,00%
Totale distributievolume 2e helft 2023	kWh	74.373.724
Netverliespercentage (geschat voor 2023)	%	10,13%
Correctie voor brandstofnacalculatie distributeur		
Correctie variabele gebruikstarief vanwege brandstofnacalculatie distributeur	USD, pp 2023	-732.460
Brandstofcorrectie per kWh	USD, pp 2023 / kWh	-0,0098
Correctie voor profit sharing en nacalculaties (voor heel 2023)		
Correctiebedrag voor variabel gebruikstarief 2023 per kWh (heel 2023)	USD, pp 2023 / kWh	0,0061
Opbouw variabel gebruikstarief per 1 juli 2023		
Nieuwe schatting gewogen gemiddelde productieprijs per 1 juli 2023	USD, pp 2023 / kWh	0,3198
Totale correctiebedrag per kWh in variabel gebruikstarief per 1 juli 2023	USD, pp 2023 / kWh	-0,0038
Variabele gebruikstarief per 1 juli 2023 (inclusief kosten netverlies)	USD, pp 2023 / kWh	0,3516
Pagabontarief per 1 juli 2023	USD, pp 2023 / kWh	0,5941
<i>Alle hier vastgestelde tarieven betreffen maximumtarieven vóór toepassing van eventueel beschikbare subsidies</i>		

Een overzicht van bedragen. 1

Bijlage 2: Berekening variabel gebruikstarief elektriciteit

De ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand "Berekening variabel gebruikstarief elektriciteit WEB per 1 juli 2023" gepubliceerd met daarin het rekenmodel dat de berekening van de maximumtarieven voor WEB bevat. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage bij deze beschikking, maakt hier integraal onderdeel van uit en is vindbaar op de publicatiepagina van deze beschikking op www.acm.nl.